

EVROPSKÁ KOMISE

V Bruselu dne 7.6.2011
SEK(2011) 825 v konečném znění

Doporučení pro

DOPORUČENÍ RADY

k národnímu programu reforem Rumunska na rok 2011

a pro vydání stanoviska Rady

k aktualizovanému konvergenčnímu programu Rumunska na období 2011–2014

{SEK(2011) 731 v konečném znění}

Doporučení pro

DOPORUČENÍ RADY

k národnímu programu reforem Rumunska na rok 2011

a pro vydání stanoviska Rady

k aktualizovanému konvergenčnímu programu Rumunska na období 2011–2014

RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na čl. 121 odst. 2 a čl. 148 odst. 4 této Smlouvy,

s ohledem na nařízení Rady (ES) č. 1466/97 ze dne 7. července 1997 o posílení dohledu nad stavy rozpočtů a nad hospodářskými politikami a o posílení koordinace hospodářských politik¹, a zejména na čl. 9 odst. 3 uvedeného nařízení,

s ohledem na doporučení Evropské komise²,

s ohledem na závěry Evropské rady,

s ohledem na stanovisko Výboru pro zaměstnanost,

po konzultaci s Hospodářským a finančním výborem,

vzhledem k těmto důvodům:

- (1) Rada dne 6. května 2009 přijala rozhodnutí (2009/459/ES), kterým se Rumunsku poskytuje střednědobá finanční pomoc na období tří let podle ustanovení článku 143 Smlouvy. Průvodní memorandum o porozumění podepsané dne 23. června 2009 a jeho následné dodatky stanoví podmínky hospodářské politiky, na jejichž základě byla finanční pomoc vyplacena. Rozhodnutí Rady bylo dne 16. března 2010 pozměněno rozhodnutím 2010/183. S ohledem na úspěšné provádění programu Rumunska a na částečnou korekci běžného účtu platební bilance z důvodu přetrvávajících strukturálních nedostatků na rumunském trhu s výrobky a trhu práce, které jsou příčinou citlivosti země na mezinárodní cenové šoky, přijala Rada dne 12. května 2011 rozhodnutí (2011/288/EU), kterým se Rumunsku poskytuje preventivní střednědobá finanční pomoc na období tří let podle článku 143 Smlouvy. Průvodní memorandum o porozumění bude podepsáno v [červnu 2011].

¹ Úř. věst. L 209, 2.8.1997, s. 1.

² Úř. věst. C , , s. .

- (2) Evropská rada schválila dne 26. března 2010 návrh Evropské komise zahájit novou strategii pro zaměstnanost a růst, Evropa 2020, založenou na intenzivnější koordinaci hospodářských politik, které se zaměří na klíčové oblasti, v nichž je třeba přijmout opatření, aby se posílil evropský potenciál pro udržitelný růst a konkurenceschopnost.
- (3) Rada přijala dne 13. července 2010 doporučení o hlavních směrech hospodářských politik členských států a Unie (na období 2010 až 2014) a dne 21. října 2010 přijala rozhodnutí o hlavních směrech politik zaměstnanosti členských států³, které společně tvoří „integrované hlavní směry“. Členské státy byly vyzvány, aby vzaly integrované hlavní směry v úvahu v rámci svých vnitrostátních politik v oblasti hospodářství a zaměstnanosti.
- (4) Komise dne 12. ledna 2011 přijala první roční analýzu růstu představující pro EU začátek nového cyklu správy ekonomických záležitostí a prvního evropského semestru *ex ante* a integrované koordinace politiky, jejímž základem je strategie Evropa 2020.
- (5) Evropská rada dne 25. března 2011 potvrdila priority pro fiskální konsolidaci a strukturální reformy (v souladu se závěry Rady ze dne 15. února a 7. března 2011 a v návaznosti na roční analýzu růstu vypracovanou Komisí). Zdůraznila, že je třeba se přednostně zaměřit na návrat ke zdravým rozpočtům a fiskální udržitelnosti, na snižování nezaměstnanosti prostřednictvím reforem trhu práce a na další úsilí o posílení růstu. Požádala členské státy, aby promítly tyto priority do konkrétních opatření, jež budou součástí programů stability či konvergenčních programů a národních programů reforem.
- (6) Evropská rada dne 25. března 2011 rovněž vyzvala členské státy účastníci se Paktu euro plus, aby včas představily své závazky, aby mohly být zahrnuty do programů stability či konvergenčních programů a národních programů reforem.
- (7) Rumunsko dne 2. května 2011 předložilo svůj aktualizovaný konvergenční program z roku 2011 pro období 2011–2014 a svůj národní program reforem na rok 2011. Oba programy byly posuzovány současně.
- (8) Mezi lety 2002 a 2008 rumunská ekonomika výrazně rostla, přičemž růst reálného HDP dosahoval v průměru 6,3 % a byl vyšší než potenciální růst. Hospodářský růst byl tažen především domácí poptávkou, jelikož rozmach poskytování úvěrů a příznivý vývoj mezd vedly ke zvýšení soukromé spotřeby a investic. Tento hospodářský vzestup, k němuž přispěl též příliv zahraničního kapitálu, vedl k přehřátí a neudržitelné vnější a fiskální nerovnováze. Schodek běžného účtu se vyšplhal na 13,6 % HDP v roce 2007 a v roce 2008 se pouze mírně snížil na 11,4 % HDP. Vysokou míru zahraničních výpůjček poháněla procyklická fiskální politika, kdy došlo ke zvýšení celkového schodku z 1,2 % HDP v roce 2005 na 5,7 % HDP v roce 2008 v důsledku opakovaného překročení rozpočtu, především běžných výdajů. Finanční krize a následný celosvětový hospodářský útlum vedly ke zvýšené nechuti investorů riskovat, což bylo příčinou značného oslabení přílivu kapitálu do Rumunska. Účast na trhu práce se navzdory příznivým hospodářským podmínkám nezvýšila a míra zaměstnanosti se během let rozmachu změnila velmi málo. V důsledku hospodářského útlumu pak míra zaměstnanosti do roku 2010 klesla na 63,3 % a míra nezaměstnanosti

³ Rozhodnutí Rady 2011/308/EU ze dne 19. května 2011 stanoví, že platí i pro rok 2011.

stoupla z 5,8 % v roce 2008 na 7,3 % v roce 2010. Nezaměstnanost zůstává obzvláště vysoká mezi romským obyvatelstvem. Na základě těchto skutečností a s ohledem na akutní finanční potřeby požádaly rumunské orgány v květnu 2009 o mezinárodní finanční pomoc a finanční pomoc EU.

- (9) V návaznosti na úspěšné provádění programu korekce stanoveného EU a MMF a s cílem upevnit dosavadní pozitivní výsledky byl s rumunskými orgány vyjednáán preventivní program EU a MMF na období 2011–2013. Nový program pokračuje ve fiskální konsolidaci, reformách správy fiskálních záležitostí a zachování finanční stability, jež byly zahájeny v rámci programu na období 2009–2011. Program rovněž klade velký důraz na strukturální reformy na trhu výrobků (v odvětví energetiky a dopravy) a trhu práce, jež jsou nezbytné k uvolnění růstového potenciálu Rumunska, k podpoře tvorby pracovních míst a zvýšení schopnosti absorpce finančních prostředků z EU. Rumunsko pokračuje v cestě k dosažení cílového schodku na hotovostní bázi ve výši 4,4 % HDP v roce 2011 (pod 5 % HDP podle metodiky ESA). To by bylo také dostatečným základem pro dosažení cíle pro schodek pod úrovní 3 % HDP v roce 2012, i když podle hospodářské prognózy útvarů Komise z jara 2011 by bylo nutné přijmout další opatření. Rumunské orgány také přijaly kroky k dosažení cílů strukturálních reforem podle nového programu a pokračují v udržování finanční stability.
- (10) Na základě posouzení aktualizovaného konvergenčního programu podle nařízení Rady (ES) č. 1466/97 zastává Rada stanovisko, že makroekonomické předpoklady, na nichž jsou založeny projekce programu, jsou realistické. Cílem konvergenčního programu je náprava nadměrného schodku ve lhůtě do roku 2012, kterou stanovila Rada ve svém doporučení ze dne 16. února 2010. V programu jsou stanoveny cíle celkového schodku ve výši 2,6 % HDP v roce 2013 a 2,1 % HDP v roce 2014, přičemž předpokládaná konsolidace je založena převážně na výdajích. Podle vývoje strukturálního salda přepočítaného útvarů Komise nebude během programového období dosaženo střednědobého cíle. Konsolidační strategie se zdá být orientována na začátek období, neboť strukturální zlepšení je soustředěno do let 2011 a 2012. Naopak v letech 2013 a 2014 se žádné zlepšení strukturálního salda neplánuje. Předpokládaný vývoj schodku je přiměřený v letech 2011 a 2012, nikoli však v roce 2013 a 2014. Mezi hlavní rizika nesplnění rozpočtových cílů patří realizační rizika, nedoplatky státních podniků, které pro rozpočet představují významné podmíněné závazky, a výhrady vyjádřené Komisí (Eurostatem) ohledně rumunských oznámení v rámci postupu při nadměrném schodku⁴.
- (11) Rumunsko uvedlo své závazky v rámci Paktu euro plus⁵ v národním programu reforem a konvergenčním programu, které byly předloženy dne 2. května 2011. Většina z nich byla nebo je plněna jako součást programu střednědobé finanční pomoci a je obecně přiměřená plnění stávajících úkolů podle paktu.

⁴ Eurostat vyjádřil své výhrady ke kvalitě statistických údajů oznámených Rumunskem v rámci postupu při nadměrném schodku vzhledem k: i) nejistotě ohledně vlivu některých veřejných korporací na schodek veřejných financí, ii) vykazování kategorií ESA95 „ostatní pohledávky a závazky“, iii) povaze a dopadu některých finančních transakcí a iv) konsolidaci toků mezi vládními institucemi.

⁵ Podrobnější informace o závazcích v rámci Paktu euro plus lze nalézt v dokumentu SEK(2011) 731.

- (12) Komise posoudila konvergenční program a národní program reforem, jakož i závazky v rámci Paktu euro plus⁶. Vzála v úvahu nejen jejich význam pro udržitelnou fiskální a sociálně-hospodářskou politiku v Rumunsku, ale také jejich soulad s pravidly a pokyny EU, vzhledem k tomu, že je potřeba posílit celkovou správu ekonomických záležitostí v Evropské unii přispíváním k tvorbě budoucích vnitrostátních rozhodnutí z úrovně EU.
- (13) Na základě tohoto posouzení a také s přihlédnutím k doporučení Rady ze dne 16. února 2010 podle čl. 126 odst. 7 Smlouvy o fungování Evropské unie Rada přezkoumala aktualizovaný konvergenční program Rumunska z roku 2011 a její stanovisko⁷ se odráží v níže uvedeném doporučení. S přihlédnutím k závěrům Evropské rady ze dne 25. března 2011 Rada přezkoumala národní program reforem Rumunska,

DOPORUČUJE, aby Rumunsko:

provedlo opatření stanovená v rozhodnutí Rady 2009/459/ES ve znění rozhodnutí Rady 2010/183/EU, jakož i opatření stanovená v rozhodnutí Rady 2011/288/EU, jež jsou dále upřesněna v memorandu o porozumění ze dne 23. června 2009 a jeho následných dodatcích a v memorandu o porozumění z [června 2011] a jeho následných dodatcích.

V Bruselu dne [...].

*Za Radu
předseda/předsedkyně*

⁶ Viz SEK(2011) 731.

⁷ Na něž odkazuje čl. 9 odst. 3 nařízení Rady (ES) č. 1466/97.